

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési bérlet a kifejezett
felmondásig fennáll.

Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalhoz, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők.

Kéziratok, melyek nem adatnak vissza, legkésőbb minden keddi (apró hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” szerk. M. Sobota” címre.

Szerkesztő — tulajdonos
KUHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din., egész évre 60 Din. Minden más európai államba csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegközt és nyílttér 1.25 Din., rendes 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din és az illeték; többszörinél engedmény. -- Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el.

Csek számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. március 1.

9. Szám.

A kartelek.

A nyomasztó gazdasági helyzetnek egyik legfőbb okozói a mindinkább terjeszkedő kartelek. Bennük egyesülnek a rokon iparágak, árakat diktálnak és teljesen kizárják a szabadversenyt. Néha igen üdvös a kartelek gazdasági tevékenysége, de csak addig, míg tulajdonképeni hivatásukat teljesítik s nem az önzés politikáját folytatják. Hivatásuk az lenne, hogy a piszkos versengést kizárják. Mert néha a szabadverseny is elfajul. Ugyanis a versengők igyekeznek árakat leszorítani, de ennek megvan a maga hátránya, mert rendszerint a versengők nem ügyelnek az áru kiváló minőségére, hanem az olcsóságot tartják szem előtt. Természetesen ennek nem csak a laikus fogyasztó érzi a káros voltát, hanem a becsületes eszközökkel dolgozó iparos, vagy kereskedő. A kartelek hivatása lenne tehát az ilyen elfajuló és becstelen versengést megakadályozni. Tehát kizárni a szabadversenyt és egységes, de feltétlenül becsületes árakkal tevékenykedni. De ma nagyon eltávolodtak ettől a hivatásuktól és azt látjuk, hogy a fogyasztók terhére jogtalan anyagi előnyökhöz jutnak. A fogyasztót kiuzsorázzák, tönkreteszik lehetetlen mohó, kapzsi árpolitikájukkal. Természetesen akad néha olyan is aki félredobja a kartelek diktaturáját és verseng árainak csökkentésével. Aki megszegi az egységes árpolitikát és így sérti a kartelek érdeklőzetét, annak jaj, mert azt igyekeznek tönkretenni. És ez rendszerint sikerül, mert félelmetes a hatalmuk, még néha az államhatalom sem mer szembe szállni velük.

Alanyuk, pedig az amugyis már tengődő fogyasztóközönség, kénytelen még utolsó garasait is a kartelek mindenható uzsora oltárára hullatni. Mert bármit vásárol a fogyasztó, minden áru a kartelek árbélyegét viseli. Minden ágra ránehednek. Kezdve a tejtől, tojástól egészen a legbonnyolultabb iparcikkéig. És nincsen orvoslás ellenük, mert megkövetnek minden kezét és amelyik merészelne belenyulni ebbe a darázsészekbe, azt hamarosan eltörlő az utból. S lehetséges

ez? — kérdi az olvasó. De még mennyire! Mert a kartelek értik ezt. Igazgatóságaikban, tanács tagjaik sorában olyan férfiak foglalnak helyet, akik a közéletben nagy szerepet játszanak és a kezük messze ér. Így aztán a feltett szentélybe minden behatolást idejében megakadályoznak.

Politikai hírek.

Változások a kormányban. A miniszterelnökségen egy miniszter helyettesíti a kormány elnökét. Miniszteri kinevezések és felmentések: Öfelsége a király a miniszterelnök meghallgatása után a következő kinevezéseket eszközölte: Építésügyi miniszterré dr. Kumanudi Koszta eddigi tárca nélküli minisztert; a miniszterelnökség miniszterévé dr. Srskics Milán eddigi igazságügyminisztert; igazságügyminiszteré pedig Ljotics V. Dimitrije szmederevoi ügyvédet nevezte ki. — Saját kérelmükre felmentette állásuk alul Trifunovics Filip építésügyi; Franges Oton és dr. Schvegel tárca nélküli minisztereket. A felmentett miniszterek magas kitüntetést kaptak a királytól.

A kötelező jégkár biztosítási törvény. Öfelsége a király a földmívelési miniszter javaslatára szentesítette a vetések és a termés jégkár elleni kötelező biztosításáról szóló törvényt. A törvény felhatalmazza a földmívelésügyi minisztert, hogy az egyes bánok meghallgatása után rendeletet írjon alá a vetések és a termés jégkár ellen kötelező biztosításáról, ha azt szükségesnek látja. A törvény szabályozza a biztosítási illetéket, amelyek kötelezők az összes termelőkre pauszál összegekben fizetendők. Az illeték nagyságát a megmivelt terület nagyságával arányban fogják kiszabni.

A jugoszláviai terrorista akciók. Tekintettel arra, hogy a jugoszláv sajtóban az a feltevés látott napvilágot, hogy a zágrebi tettesek egyike Ljepakovics Iván, Walter Román névre kiállított útlevéllel Magyarországon és Bécsben is megfordult, a magyar kormány vizsgálatot indított és megállapította, hogy ilyen utlevelet Budapesten nem állítottak ki. Egyben a magyar kormány beográdi követe útján adatokat kér a zágrebi merényletek magyarországi vonatkozásának kinyomozása érdekében.

Az új beogradi román követ. Románia új követe Guranescu Alekszander kihallgatáson jelent meg Öfel-

A karteleknel pedig folynak az aranyak. A pénz pedig nagy hatalom. „A pénz beszél, — kutya ugat!” Kéjesen simogatják a kartelek a pénzt, amivel minden földi jót meg lehet szerezni, a fogyasztó elsorvad. Ki törődik vele! Ez az ő baja...

Bántornyai Lajos.

ségénél s átadta megbízó levelét. Az új követ a kihallgatás után a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott a királyról.

Angol és Olasz diplomáciai lépés a görög-bolgár határon előforduló incidensek miatt. A görög-bolgár határon már háromszor egymásután határ sértések fordultak elő, amelyek a két állam között fenálló ellentéteket csak még erősebben fokozzák. Ezért az angol és az olasz külügyi képviselők mindkét állam kormányánál közbe léptek, hogy a fennálló ellentéteket a két állam barátságos uton intézze el. Némely külföldi lap már arról írt, hogy nemcsak a két állam közötti béke, hanem még a tervbe vett balkán Unió létesülése is veszélyeztetve van ily módon.

Kellog, a híres Kellog-paktum szerzője beszélgetett egy nagy német ujság munkatársával. Kellog feltétlenül hisz a béke megvalósulásában, mert szerinte Európa népei mind béke pártiak. Minden nemzet békét akar, de a szomszédjáról nem hiszi el, hogy az őszinte békeszerető. A világon nincs még egy olyan állam, amely oly szívesen és önként követte a leszerelési konferencia határozatait, mint az amerikai Egyesült Államok.

Lengyelország. A lengyel kormány a felsőszileziai német kisebbségekre vonatkozóan kijelentette, hogy a német kisebbségeket választó joguk gyakorlásában senki sem sértette meg; amint ezt Németország a Népszövetségnél panaszolja.

Olaszország. Mussolini egy francia ujságíróval folytatott beszélgetése folyamán kijelentette, hogy: „Bolond az, aki Franciaországban azt hiszi, hogy én háborút akarok. Nem akarok háborút senkivel, de senkivel sem. Véleményem az, hogy az ország még öt-hat millió embert eltudna tartani.”

Jugoszlávia-Törökország. Jugoszlávia és Törökország befejezte a kereskedelmi tárgyalásokat, amelyet

jegyzékváltás után folytattak. A tárgyalás már mindkét részről megtörtént.

A csehszlovák kormány márciusban folytatni akarja a kereskedelmi tárgyalásokat Magyarországgal. Ez irányban kérdést intéznek a magyar kormányhoz, hogy a kiküldendő delegáció programját összeegyeztethessék.

Spanyolország. Spanyolország-nak új kormánya van. A kormány elnöke Aznar admirális, ki a kormányt a királyság elve alapján alakította meg. Az új miniszteriumban a királypárt, a konzervatív párt, a demokrata párt és jobboldali liberális párt van képviselve. Az új kormány kinevezése a munkásság körében nagy visszatetszést keltett s általános sztrájkra van kilátás. A köztársasági párt nagy ellenállásra készül s minden áron a királyság megdöntésére törekszik.

Ahmed Zogu albán király ellen merényletet követtek Bécsben.

Ahmed Zogu betegségét gyógyíttatja, ezért Bécsben tartózkodik. Február 20-án pénteken este Libohov Ekren udvari miniszterrel és Topolaj őrnagy hadsegéddel az operába autózott. Az előadás végén amikor a király az autóban állva a kísérőit várta, hogy azok is föllépjének az autóba, több revolver lövés esett rájuk. Az őrnagy azonnal meghalt, az udvari miniszter a lábába kapott egy nem veszélyes lövést, a király sértetlenül maradt. A tettesek albán katonák voltak, akiknek nézeteltérések miatt bujdosniok kellett. Az egyik neve Aziz Kami kapitány, akivel a király pár évvel ezelőtt még jó barátságban volt, ez a emigráns Fán Noli rokona és annak igaz hive. Ő vezető tagja az albán emigráns egyesületnek. A másik merénylő Dokgyelezi, volt csendőrtiszt. Mivel úgy a támadók, mint a megátadottak revolvereztek, az Operngásszéban 10-12 lövés dördült el. Csuda, hogy járókelő nem séült meg a harcban.

A fő ok, amiért a merénylet történt az, hogy az albán szélső nacionalista szervezettel az albán király megszakította az összeköttetést, amely a király megkoronázása előtt nagyon bensőséges volt. E politikai nézeteltérések miatt kellett a két merénylőnek Albániából kivándorolni és ezért esküdtek véres bosszút a király ellen, amely ezúttal nem sikerült. Az osztrák kormány nem tűri tovább, hogy a politikai emigránsok visszaéljenek a menedéki joggal.

Gazdasági bajaink.

Irta: HÁRI LIPÓT ev. lelkés.

Az elmúlt nagy világháború erkölcsileg és anyagilag szegényre tette az embert. Nemcsak, hogy megingatta a becsületességet és igazságosságot, vagyis azokat a pilléreket és tartó oszlopokat, melyek az emberi társadalom boldogságának az alapjai, hanem mindezeket még tovább ment, mert anyagilag, gazdaságilag is tönkre tette az embert.

Az erkölcsi szegénység után jelentkezett az anyagi szegénység. Ma az egész világ sulyos beteg ember módjára küzdök a gazdasági krízis magas lázával s még nem lehet tudni, vajjon a világ ki tudja-e heverni ezt a betegséget, vajjon lesz-e ebből felgyógyulás! A gazdasági krízis lázas betegsége napjainkban legközelebről a földmives és munkás osztályt érinti.

En e sorokban nem akarok a világ gazdasági krízisével foglalkozni, hanem csak néhány sorban reá akarok mutatni a mi földmiveseink nehéz, mondhatnám sulyos helyzetére.

A gyári munkások és a különféle hivatalnokok nem dolgoznak többet mint naponta nyolc órát. És nézzük meg a mi szántó-vető földművelőket, mennyit dolgozik ő, hogy törni magát sokszor még éjjel sincs nyugta és mégis ő az, aki legkevésbé kapja meg nehéz munkájának az ellenértékét. Az őstermelés cikkei az utóbbi időben az összes világiacokon óriási áresést mutatnak, de sajnos nem mutatkozik ugyanilyen áresés az iparcikkeknel és egyéb terheknél. Éppen ez a nagy árkülömbőség teszi szegényre és fizetéképtelenné a földmives- és munkás osztályt. A termények és iparcikkek ezen árkülömbőségének aránytalansága volt a mai gazdasági krízis tulajdonképpen előidézője és szülőanya.

Az őstermelés cikkeinek az ára ma sokkal kevesebb és alacsonyabb, mint ezen cikkek előállításai, azaz termelési költségei. A műtrágya, a gazdasági eszközök csak valamivel olcsóbbak, mint mikor a buza métermázsáját 300 dinárral lehetett eladni. De így van ez más iparcikkek árával is, és szerintem ez azért van, mert a

kereskedők még mindig nem akarnak lemondani a nagy haszonnól, amely a háború alatti és utáni időben gazdagította őket, nem akarnak megelégedni kisebb haszonnal. A gazda pedig még a mai alacsony árak mellett sem tudja eladni a maga gabonáját és állatját, amely egyedüli jövedelmi forrása. Ennek a következménye az lett, hogy a gazda ember vásárló ereje majdnem egyenlő a nullával. Pedig egészséges viszonyok között éppen ő volt a legjobb fogyasztó. A polgárság pénztelenségének következménye az lesz, hogy válságba fog kerülni az iparos és a kereskedő is. Látjuk azt is, hogy ma a polgárság legjobb akarat mellett az adókat is már nehezen tudja kifizetni. Bár ezen a téren már történtek némi könnyítések, de még mindig nagyobb takarékosagra volna szükség az egyes költségvetések megállapításánál és némiképp tehermentesíteni kellene a földmives-osztályt. Azt nem állítja senki, hogy az állami adó túl magas, de az valóság, hogy a különféle közgazgatási adók még mindig elég magasak.

A külföldi lapokban gyakran olvassuk, meg az ipari termékek piacán is sürgetik az árak leszállítását. És valóban, csak úgy lehetne legmáltányosabban, ha véglegesen megszüntetni nem is, de legalább csökkenteni, a mai gazdasági krízist, amely legjobban a földmives és a munkás embert érinti, ha az államhatalom erélyes kézzel belenyúlna a különféle kártekek fészkeibe és redukálná azok nagy nyereségeit. Vegyük csak a cukor-kartelt, amely évenként sulyos milliókat rak el nyereség címén, ahelyett hogy a cukor árát valamivel is

leszállítaná. De vannak más kártekek is, amelyek óriási nyereségekkel dolgoznak. Vannak mindennapi közszükségleti cikkek, amelyek még a legszegényebb ember megélhetéséhez is feltétlenül szükségesek, amelyek nem luxus cikkek, mint a pezsgő, selyem, pirosító vagy puder, hanem életszükségletek. Tehát ezen életszükségleti cikkek árát is feltétlenül le kellene szállítani, mert az árak még mindig azon a ponton áll, mint mikor a buza métermázsája 300 dinár és a sertés kilója 17 dinár volt.

A különféle ipari termékek árának a leszállítása nemzetgazdasági szempontból is fontos jelentőségű, mert az árak leszállítása maga után vonná a nagyobb fogyasztást, nagyobb forgalmat és ennek következménye pedig az volna, hogy jól járna az iparos, a kereskedő, a földmives, az állam és általában jólétet eredményezne.

Még nagyon sok dolgot hozhatnánk fel annak a valóságnak az illusztrálására, hogy ma legnehezebb viszonyok között a földmives és munkás osztály él, az összes többi foglalkozási ágak aránylag jobb körülmények között nézhetik a mai nagy világbetegséget, a gazdasági krízist. E baj leküzdésének első és legfontosabb lépése és egyszersmind legjobb gyógyszer az volna: határt szabni a különféle kártekek nyereségeinek, állami ellenőrzés alá venni az összes nagy üzemeket. E komoly és válságos időkben a mi gazdasági rendszerünk a tüzkereztségnek a próbáján esik át, mert jelenleg sokkal jobban érezhetők a társadalmi egyenlőtleniségek, mint gazdaságilag normális viszonyok között.

Rablógyilkosság gyanujának megszűnése.

Még emlékezetben lehet a csákoveci vásárra gyalogló, lippai illetőségű, Zsaleg Iván meggyilkolása. A rablógyilkossággal Krisztovics Ágoston munkanélküli, csákoveci lakos lett gyanúsítva. Az akkor megindított vizsgálat mos-

tanában lett abba hagyva és pedig eredménytelenül; mivel sem tanuval, sem egyéb módon nem lehetett rábizonyítani, hogy a rablógyilkosságot ő követte el, a gyanúsítottat szabadon bocsátották.

Ennek a jelenetnek véletlenül tanuja volt a bíró, a fāraház felé volt valami dolga.

Egész nap szomoruan járt kelt, hisz fia elvesztése óta senki sem látta nevetni; el is nevezte a falu: szomorú Nagy Jánosnak.

Este aztán mondja az anyjúnak: — Láttam azt a gyereket.

— En is láttam — felelte az anyuk, szakasztott olyan az orocskája, a szájacskája, a szemé járása, mint a mi Jancsineké.

— És csufolják és kövel dobálják szegényt, hogy fattyu.

— Vegyük ide, fogadjuk örökbe, ezzel talán levezekeljük azt, amit az édes apja ellen vétettünk, — szölt sirva a bíróné.

És kis idő múlva, Jancsi már piros csizmáskában feszített bíróék portáján, és nem volt többé a fattyu, hanem a bíró Jancsi.

**

Egy név járta be a világot, mint egykor Attilaé a nagy hun királyé: Bonaparte Napoleon. Övé volt már a fél világ, az osztrák császár adófi-zetője lett, már Pestet fenyegette. A magyar nemesség összegyűlt és csatába szállt vele Győr alatt.

A meszlén pap jókor figyelmeztette hivat, hogy huzzanak vizes ponyvát a házak tetejére; a templom és

fāraház védelmére a távolabbi községek lakói jöttek be. Ő maga pedig félelmet nem ismerve nyers bölrel tarkargatta le a hulló gránátokat és előbb mint felrobbanhattak volna, vízzel telt kádakba eresztette.

De jött egy, amely a földhöz vágódva felrobbant, megölve a derék fiatal Horváth Pétert.

Özvegy lett Anna Zsuzsánna, két élő gyermekkel, a harmadik csak édes apja halála után született és a kereszttségben az Amália nevet kapta.

A fiatal özvegy újra édes anyja házához került a három kis gyermekével, Zsófi is velük ment.

Szomorú idők voltak ezek; a meszlén nagy jólét után nehéz volt hozzászoknia a soproni szűkösön mért ételadagokhoz.

**

Berke Ferenc hogy pucinci állását elfoglalta, csakhamar belátta, hogy gazdaasszony nélkül nincs gazdálkodás. Megnősült ő is. Elvett egy derék egyszerű falusi nemes kisaszszonyt, aki ugyan jó gazdaasszony volt, de nem pótolhatta szive bálványát, Anna Zsuzsánát. Mint pap oly szorgalmas volt, hogy minden vasárnapra külön prédikációt csinált. Ládaszám maradtak ezek utódaira.

Ez időben valami veszélyes ragály ütött ki népünk közt. A derék

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. MÁRCIUS hó 31 nap 10 h

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
1 Vasár.	2 Rem. Albin	2. Remin
2 Hétfő	Simpl. pk. hv	Simpli
3 Kedd	Kunigunda	Kunigun
4 Szerda	Kázmér	Adrianus
5 Csüt.	Özséb	Friedrich
6 Péntek	Frigye	Fridolin
7 Szomb	Tamás	Felicitas

Vásárok:

Március 3. Szt. Benedek és Ormos

Időjárás:

Hidegebb idő hóval, esővel.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	150—160
"	Rozs	"	130—140
"	Zab	"	160—
"	Kukorica	"	130—150
"	Köles	"	110—
"	Hajdina	"	120—
"	Széna	"	65—90
"	Bab cseres.	"	300—
"	Vegyes bab	"	200—
"	Krumpli	"	35—45
"	Lenmag	"	200—220
"	Lóhermag	"	800—1200
Bika	6.75	7.—	8.— 9.—
Üsző	6.75	7.—	8.— 9.—
Tehén	2.—	2.—	6.—
Borju	—	12.—	— 12.50
Sertés	—	8.—	10.—
Zsir I-a	—	20.—	25.—
Vaj	—	—	25—35
Szalonna	—	—	18.—
Tojás 1 drb.	—	—	0.625—0.75

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk

100 Doll. (E. A.)	adnak itt 5530 Din-
100 Pezoért (Urug.)	" " 4500 "
100 Márkért	" " 1330 "
100 Frankért (Páris)	" " 129 "
100 Pengőért	" " 990 "
100 Schil. (Bécs)	" " 798 "
100 Cseh kor.	" " 168 "

Az utolsó rózsá.

— Irta: KOLOSVÁRI BERTA. —

(Folytatás.)

Zsófi ott maradt a fāraházban, itt született meg a kis fia, akit a tisztelendő ur szintén Jánosnak keresztelt.

A tisztelendő asszonynak megszületett a második lánykaja Terézia. Két három év telt el. A Jancsi már ki-ki áll a kis kapuba egy kis világot látni, anyja a kertben foglalatostkodott.

Egyszerre csak az utcasarok felől négy-öt nagyobb fiu rohant elő és elkezdte torkaszakadtából kiabálni:

— Ni a fattyu! fattyu!

Jancsi vérvörös lett, felkapott egy követ, a fiuk felé lódította, erre azok szegény kis fiura egész közport zudítottak.

Véres fejfel futott anyjához, keservesen sirva kérdezte!

— Édesanyám, hol az édesapám, mért hinak engem fattyunak?

Zsófi sirva fakadt, lemosta a vért fiacskája arcáról, aztán megvigasztalta hogy:

— Édes apa elment messzire, majd megjön, hoz a Jancsinak piros csizmát.

(Folyt. köv.)

— **Murszka Szobota** régen volt asbirójának Kovács Károlynak há- László fia eladta 293000 dinárért. vevő Dr. Skrilec M. hály főorvos.

— **E hó 20.-án temették** az áll- iskola szolgáját, az öreg Horváth Ivánt, aki 40 éven át hűségesen vé- te teendőit. Nyugodjék békében!

— **Ritkán jön a baj egyedül, ren- sen több csatlakozik hozzá.** Mult ten Barbarics Stefán murszka szo- tai gazdálkodó és fuvaros jeget rdott Kemény Markó étkező és mé- árszék tulajdonos számára. Jégcsú- amlás folytán a nagy, nehéz jégda- pok ráestek Barbaricsra s bordáját örte. Otthon gyógyítják. 20.-án ga- na hordás közben két lova az ál- másról haza hajtva összeveszett, ymást rugdosták. Az egyik annyira egsérült, hogy munkára használni, fogni nem lehetett.

— **A foglyok éhesek.** Murszka obota délkeleti oldalán Rakicsán fe- vezető uton át a házak mellé jön- ek a nagy hó miatt éhes foglyok és yéb madarak. Kérjük a jó szívű nbereket, a vadászokat és ha eset- g létezik, az állatvédő egyesületet, gy a foglyokat a vadászterület bér- i, az éneklő és egyéb madarakat indenki etesse.

— **Uj árverés a Szapáry kas- télyban Murszka Szobotán.** A mult- oriban már megemlékeztünk a gróf zapáry kastélyban levő árverésről, melynek egy részét már eladták. Most domásunkra jutott, hogy az itteni bíróság elfogadta az eddig el nem dott festmények leszállított árait. A képek, amelyek a régi német Dürrer estészet remekei, a magas árak miatt megmaradtak, mert a külföldre való itvitelt nem engedélyezték. Az árve-ési bizottság arra számít, hogy a zágrebi Strossmayer képtár veszi meg képeket.

— **A nagy hóban két ember meg- agyott.** A beállott hatalmas hóesés- nek, viharnak Csákovecen és környé- en több halálos áldozata van. A munkára menő emberek Svetirok kö- elében megfagyva, holtan találták alšovec Stjepán sztrukovcii földmi- est, aki előző napon lakodalmon mulatott Csákovecen. Azonkívül Zsizs- covec falu közelében találtak egy fé- lig fagyott embert, akit beszállítottak kórházba.

— **Nem helyezik szabadlábra az Agrária letartóztatott vezetőit.** A csákoveci ügyészség utasítására — mint ismeretes — letartóztatták az Agrária szövetkezet igazgatósági tag- ait, akik ellen család bűntette miatt ndult eljárás. A letartóztatottak vé- lője most felfolyamodást adott be a vizsgálati fogságot elrendelő végzés ellen, de a törvényszéki tanács ugy- löntött, hogy az Agrária vezetői to- rábbra is vizsgálati fogságban ma- radnak.

— **Megalakult a Narodna Obr- na csákoveci szervezete.** Csákov- cen a napokban megalakult a Narod- na Obrana helyi szervezete. A szer- vezet elnökének Belimarkovics bri- zádparancsnokot választották meg, míg alelnök Macekovic Máté építé-zeti vállalkozó lett.

— **Elhalasztották a kotoribai vámház fölépítésére az árlejtést.** A napokban tartották meg a zágrebi báni hivatalban a kotoribai vámház építésére való árlejtést, de mivel az árak túl alacsonyak voltak, a ver- senyzők elálltak a pályázattól és így uj árlejtést tűztek ki.

— **Két korszó lopott borért egy évi súlyos börtön.** A csákoveci tör- vényszék Cezárec büntető tanácsa a napokban ítélkezett Ciglárics Sztjepán novoszelói földmives bűnügyében, akit az államügyész többszöri lopás- sal és egyéb bűnökkel vádolt. Első bűne 1930. aug. 24.-én a novoszelói Ciglárics vendéglő előtt a csendőrör- járat figyelmeztetése ellenére, hogy csöndesen viselkedjen, nem enged- meskedett, sőt birokra kelt a csendőr- járórral s dulakodás közben a táma- dót a bal combján megszurták. Csak idegen segítséggel tudták megfékezni. Második bűne az volt, hogy novem- ber 21.—22.-e éjjelén álkulccsal ki- nyitotta egy szőlős gazda pincéjét és onnan többször bort lopott. További tolvajlása hogy nov. 5.—6.-a éjjelén ugyancsak álkulccsal kinyitotta Bogda Gyuró novoszelói lakos pincéjét is, onnan csak 2 korszó bort lopott el. A bíróság csak az utolsót látta bebi- zonyítottak, ezért elítélte egy évi sú- lyos börtönre.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Elfogtak egy szloveniai pap gyilkost.** Nemrég Ljubljana melletti Menges községben meggyilkolva ta- lálták reggel irodájában a 70 éves Huskár József plebánost s a pénz- szekrény ki volt rabolva. A gyilkost most elfogták egy 19 éves rovott mul- tú fiatalember személyében, aki már többször volt büntetve. A gyilkos Lakner Iván, tettét egyedül maga kö- vette el s összesen vagy 40 ezer di- nárt rabolt el az öreg plebánostól. A fiatal koru gyilkos most a ljubljana- i börtönben várja sorsát.

— **Az öngyilkos merénylő.** Po- ropát Josip elektrotechnikus, akit a zágrebi rendőrség a nemrég elköve- tett merényletek miatt őrizetbe vett, a zágrebi rendőrségi épület harmadik emeleti ablakából leugrott az udvarra s halálra zúzta magát.

— **Tizenhat évi orosz fogság után.** Kiss Dezső a Virovitica melletti Veresspusztáról 1914.-ben bevonult katonának. A háboruban megsebesült s orosz fogságba került. Most 16 év után Sziberiából sok viszontagság után haza tért, de sem szülőit sem feleségét nem találja. Fia, kit még soha sem látott, szintén 16 éves le- het, de sem Magyarországon, sem Jugoszláviában nem bír hozzátartozói- nak nyomára jutni. Most az újságok révén érdeklődik, hogy esetleg így tudná megtalálni családját.

— **A Blumenstein ügy.** Sokat ir- tak már a lapok arról a kötvény ha- misításokról, amelyet Blumenstein bankár és társai követtek el Párisban. Ugyanis összevásárolták a magyar koronajáradék- és aranyjáradék pa- pirokat. Ezeken az államadóság pa-

pirokon részben nem volt magyar fe- lülbélyegzés és részben ha volt, azt eltávolították. Blumensteinnek több francia társa volt, akik azt állították, hogy ezek a papírok még a béke- szerződés előtt az ő kezükben voltak. Három évvel ezelőtt a magyar kor- mány rájött, hogy Párisban veszedel- mesen gyűlnek a régi magyar állam- papírok. Természetesen rájöttek, hogy nagy visszaélések történtek. A kor- mány feljelentésére a párisi rendőrség kinyomozta a tetteseket és Blumen- steint társaival letartóztatta. Blumen- stein a magyar kormánynak kijelen- tette, hogy a kárt teljesen megtéríti. Kártérítésül egymillió pengőt ajánlott fel és százezer pengőt a bűnügyi költ- ségek fedezésére. A magyar kormány ezt elfogadta és a vádat visszavonta. Ennek ellenére a párisi törvényszék fellebbviteli tanácsa foglalkozik az ügygel, de döntést csak akkor hoz, ha a hamisítási bűnügy végleges be- fejezést nyer.

— **Háborut népszerűsítő szerve- zet Oroszországban.** Az egyik lon- doni lap érdekes körülményt közöl. A szovjetnek van egy önkéntes katonai szervezete, amely sorsjátékjoggal ren- delkezik. Négy év alatt tagjainak száma 9 millióra emelkedett. Külön légi haderővel és gázhadtestekkel ren- delkezik. Vannak arzenáljai, mérge- s gázokat előállító gyárai, repülő- és hajógyárai. Fennállása alatt körülbelül 1000 repülőgépet, 500 tankot, nagy- mennyiségű fegyvert és gázkészüléket adott át a hivatalos szovjetnek.

— **Magyarország lakossága.** 1930. dec. 31.-én volt népszámlálás Magyarországon. Mostanában állapi- tották meg lakosságának a számát. Eszerint jelenleg kilenc és félmillió lakósa van. Az előző népszámláláskor, vagyis 1920-ban 7 9 millió volt. Tehát a tíz esztendő alatt majdnem 10%-os a szaporulat.

— **A nagy havazások.** Magyar- országon is hatalmas havazások vol- tak és a vasuti forgalmat teljesen lehetetlenné tették. A pályatesteket teljesen betemette a nagy hó és a vihar kidöntötte a telefon- és táviró póznákat. A vasuti forgalom pár na- pig majdnem teljesen szünetelt. Ma már a forgalom mindenütt akadály- talanul megindult.

— **Kenyér és ruhahiány Szovjet- oroszországban.** Az egyik moszkvai lap jelentése szerint a női ruhákat papírszövetből fogják készíteni. A fehéreneműt pedig fürdőtriko fogja pó- tolni. Ezt is csak jegyre lehet kapni. Nagyobb baj a kenyérhiány, mert ed- dig jegyre lehetett kapni, de most már ezen a téren is nagy bajok vannak. — Ilyen tehát a vörös paradicsom képe?

— **Rembrandt festményét tönkre- tették.** Amsterdamban a muzeumban Rembrandt világhírű festményét az „Anatoniai leckét“ egy munkás em- ber fejszecsapásokkal összevagdalta. A rendőrség letartóztatta. A tettes nem ad tettéről felvilágosítást.

KINO V M. SOBOTI

V NEDELJO, 1. marca
popoldne ob 3 uri in zve-
čer ob 8 uri

DIVLJE ORHIDEJE

Ljubavna drama u 6 činova
o mladoj ženi koja voli
starog muža.

U gl. ul. GRETA GARBO.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. pros-
tor 10 Din. in III. prostor
5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

Martjanska bivša posojilnica
dne 5. marca 1931. razoda še svoj obstoječi
inventar, šteri obstoji iz edne železne bla-
gajne, ednoga omara i več vogrskih poso-
jilniških knjig. Začetek ob 2 vuri popoldne.

Vljudno naznanjam

da sem prevzel pisarno po-
kojnega gospoda dr. Josipa
Goljevščka odvetnika v Mur-
ski Soboti.

Dr. LJUDEVIT VADNAL

odvetnik

v Murski Soboti — hiša g. Brumena.

SPORT.

Sportni klub Mura tem potom zadnjič poziva svoje člane kateri ima-
jo kakšne klubove lastne stvari kakor
obleke, čevlje, žoge itd. pri sebi, da
isto prijavijo klubovemu gospodarju
gdu. Debelak Štefanu (Soteska) naj-
kasneje do 10. marca 1931, ker bi
sicer bil klub prisiljen podvzeti druge
korake.

Mura sportklub vezetősége ez-
uton felhívja mindazokat akiknek bir-
tokában bármilyen az egylet tulajdo-
nát képező tárgy u. m. cipő, dressz,
labda stb. van, hogy azt jelentse be
legkésőbb március hó 10-ig az egylet
háznagyánál Debelák Istvánnál.

Torma.

Bankár és koldus.

Bankár: Miért jön maga ilyen
korán koldulni? Ez nem illik!

Koldus: Uram, Ön lehet igen jó
bankár, — de koldulni engem ne
tanítson.

Figyelmeztetés.

Az itt benti köpködés csak ott
kint tehető.

FIGYELEM, OLCSÓ TETŐCSERÉP!

Gornja Radgona (Felső Regede) város téglagyári vállalatának gornja-radgonai központja tudtára adja az érdeklődőknek, hogy **felső regedei és Boreci pri Sv. Križu** (volt német téglagyár) **Ljutomer melletti téglagyáraiban** sok másodosztályu hornyolt tetőcserep készlete van. És gondolják el milyen olcsó árban? **Ezer darabja hatszáz dinár!**

Akinek vételszándéka van, az írjon egy levelező lapot, még mielőtt a készlet eladatnék,

„CENTRALA OBČINSKIH OPEKARN v GORNJI RADGONI“

cimre. — Vevő akkor szállíthat, amikor ideje engedi. — Készleten van elsőrendű hornyolt cserép, ugyszintén mindenemű ily áru is — **napi áron.**

Közgazdaság

A budapesti nemzetközi mezőgazdasági kiállítás és vásár március 20—25-ig lesz megtartva. Az utlevél és a kiállítási igazolvány felmutatása mellett 1931. március 14-25-ig vizum nélkül lehet Magyarországra utazni. A vizumot utólag egyharmad áron március 20-25. napjain kell megszerezni a kiállítás területén működő M. Kir. Külügyminiszteriumi Utlevélkirendeltségnél, amely a kiállítási napokon délelőtt 9—1-ig és délután 3—6-ig tart hivatalos órát. A kedvezményes vizum két havi Magyarországon való tartózkodásra jogosít. A kiállítási igazolvány alapján féláru (50%-os) menetjeggyel lehet utazni a jugoszláv és a magyar vasutak vonalain Budapestre 1931. március 14-től 25-ig, Budapestről vissza pedig bármely irányban és bármely határállomáson át március hó 20-tól 31-ig. A kiállítási igazolvány felmutatása ellenében az igazolvány tulajdonosa díjtalanul léphet be a kiállítás területére. — Az igazolvány Prekmurjében kizárólagosan a *Prekmurska bankánál* kapható, ahol bővebb felvilágosítással is szolgálnak.

A **monopoligazgatóság** elrendelte, hogy cigarettapapírost csak megfelelő mennyiségű dohányjal együtt szabad eladni, ellenben dohányt bármennyit el lehet adni cigarettapapírosvételi kötelezettség nélkül is.

A **benzin ára** Németországban két pfeninggel esett. Az egész világpiacra esik a benzin ára csak Jugoszláviában nem, mert itt a kartei csak akkor vesz tudomást a benzin világpiaci áráról, amikor azt emelni kell.

Az **ezüst világpiaci ára** lényegesen szállott. Még soha sem állott az ezüst ára oly alacsonyan mint most. Ennek oka az, hogy Kína igen nagy ezüstkészleteket dob a világpiacra.

Hol lesz az európai Ford gyár? Ford állítólag Olaszor-

szágban Milánóban végzi tárgyalásait autógyárának megépítése érdekében. Jó lenne Jugoszláviának, ha a gyárat Beograd mellett helyezné el. Olcsók, vámentesek lennének az autók, a munkások munkát kapnának s az autók olcsóságuk miatt elhelyezést nyernének.

Gazdálkodás.

Már megint átszakították egy tehén méhét.

(Folytatás.)

A második hiba, hogy a gazda a vajudó állatot órákhozát nézi, lesi, különösen, ha a vízholdyag valamely akadály miatt nem jön, vagy már bent megrepedt. A sok várakozástól az állat kimerül, elgyengül, a méh rászorul a száraz magzatra, mint a nedves fehérmű az ember testére. Tessék szakítás nélkül kivenni a magzatot! A munka tehát sokalta nehezebb, és ezért önként érthető: költségesebb. Ez a költséges műtét elriasztja a többi gazdát az állatorvostól, nem tudják a gazdák, hogy akkor ha senki az állatba nem nyúl, és azonnal az állatorvosért küldenek, oly csekélységet fizetnek az operációért, hogy azt számba venni nem érdemes, a gazdák nagy nyereségéhez arányítva.

Tehát mit kell tenni a gazdának, hogy az állatorvos olcsón, könnyen, jól operálhasson és a gazdának a nyeresége ugyszólván mindig meglegyen?

1.-ször, ha az állat félóráig eredménytelenül vajudik, ezaz sem hólyag sem magzat nem jelentkezik, azonnal küldjön állatorvosért.

2.-ször. A vajudó állatba állatorvoson kívül senkit belenyulni ne engedjen.

(Állatorvos az olyan szakember, akinek állatorvosi oklevele van. Nem állatorvos a kúrmid, a községi állatszemelelő, a húsvizsgáló és a kuzruszó) — Nemes állatorvos.

2 vajenca
iz poštene familije se sprejmeta v tovarni mesnih izdelkov

JOS. BENKO
MURSKA SOBOTA. 2

Családos molnár
kerestetik. Bővebbet PREKMURSKA TISKARNA Murska Sobota. 2

Mindenféle
kész butor

ugymint ágyak, szekrények, éjjeli szekrények, konyha butor, továbbá kész koporsók a legolcsóbban kaphatók a most megnyitott butor leraktnál Lendavska cesta 8 a Benko gyárral szemközt
ŽELEZINGER KONRÁDNÁL

Jutányosan eladó
csèplögarnitura,

teljesen kifogástalan jókarban üzemképes, ál Benzin-motorból Hille & Co Dresden-i gyártmány, csèplögép Hoffher és Schrantztól, a hozzávaló teljes felszereléssel. Tizedes mérleggel és sulyokkal. Szives megkereséseket kérem alábbi címhez intézni:

KRAMARITS VIKTOR
Prelog Medjimurje.

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tartok mindenféle **fényképészeti** cikket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!

NOVA AUTOTAKSA

Moderni zaprt auto. Vozi vsaki čas in v vsako smer
SOLIDNE CENE!

Vsem se najtopleje priporočam
KAMAN LUDVIK
MURSKA SOBOTA.
Postaja hotel KRONA.

Iskolai könyvek

és iskolai szerek nagy választékban kaphatók

HAHN IZIDOR
papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Dober Pajda

kalendarium még kapható
HAHN IZIDOR
papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok
legjobb **Kerékpárok**
világhírű **Varrógépek**
jutányosan kaphatók

Nemecz János
vas- és gépkereskedésében
Murska Sobota.